

Ahojte prváci!

Posielam Vám študijné materiály. Pozorne si ich preštudujte, vypracujte si zadané úlohy a prefotené pošlite na mail jelenatomkova@gmail.com

Všetkých vás pozdravujem a prajem dobré zdravie a chuť do učenia.

Tomková.

Učivo:

Správanie v dopravnom prostriedku

REČÍTAJTE SI

V poslednom čase je svet akýsi menší. Naši predkovia v minulosti precestovali niekoľko dní a my dnes tú istú vzdialenosť zdoláme za pár hodín. Vidíme miesta, ktoré naši starí rodičia poznali len z obrazov či kníh. Koče s konským záprahom alebo dostavníky sa zmenili na autá, metrá, autobusy, rýchlovlaky alebo lietadlá.

Dopravný prostriedok je jedným z miest, kde ľudia musia dodržiavať zásady slušného správania. Práve v dopravnom prostriedku často vidíme, ako ľudia porušujú tieto zásady, neberú ohľad na iných cestujúcich, ničia majetok a pod.

Áké pravidlá správania by sme mali dodržiavať v jednotlivých dopravných prostriedkoch?

Autobus, električka

- Najmä pre mladých ľudí by malo byť samozrejmosťou, aby uvoľnili miesto starším osobám, tehotným ženám a osobám s malým dieťaťom.
- V dopravnom prostriedku sa nerozťahujeme, nehovoríme nahlas, hlučne sa nesmejeme
- Nikdy si nesadáme na miesta vyhradené pre matky s deťmi alebo pre telesne postihnutých občanov
- Nikdy necestujeme bez platného cestovného lístka. Vyhneme sa tak pokute a hanbe z jazdy načierno.
- Mladší dáva pri nastupovaní a vystupovaní prednosť staršiemu, muž žene.

Vlak

- Pri cestovaní vo vlaku platia rovnaké zásady ako pri cestovaní mestskou dopravou. Okrem toho má vlak niektoré špecifiká.
- Okno v kupé otvárame a zatvárame len so súhlasom všetkých ostatných cestujúcich.
- Nikdy nič nevyhadzujeme z okna.
- Ostatným spolucestujúcim sa nevnučujeme s rozhovorom, ak nám dávajú najavo, že chcú cestovať pokojne.
- Spať vo vlaku môžeme len vtedy, ak sedíme v kúte a máme sa o čo oprieť.

Auto

- Najväčším rozdielom pri cestovaní autom oproti iným dopravným prostriedkom je, že posádka vozidla sa zvyčajne pozná.
- Napriek tomu vodiča pri šoférovaní nevyrušujeme a nerozptyľujeme.
- Deti do 12 rokov nemôžu sedieť na prednom sedadle.
- Zákon určuje, že dieťa nižšie ako 150 cm sedí v autosedačke, zapnuté bezpečnostným pásom.
- Prvoradou úlohou vodiča je svojou jazdou neohrozovať život tých, ktorých vezie, ani tých, ktorých na ceste stretáva.
- Počas jazdy musia mať všetci cestujúci zapnuté bezpečnostné pásy.

ZAPAMÄTAJME SI

Pri cestovaní v dopravných prostriedkoch je potrebné dodržiavať základné spoločenské pravidlá. Týkajú sa nielen správania medzi ľuďmi navzájom, ale aj ochrany majetku a bezpečnosti osôb.

OTÁZKY A ÚLOHY

- 1 Akým dopravným prostriedkom najradšej cestujete a prečo?
2. Skúste uviesť aspoň tri nevhodné príklady správania ľudí v autobuse.

Učivo:

Správanie na pracovisku

Pracovisko

- je priestor, kde pracuje zamestnanec a kde sa pohybuje počas pracovnej doby.

Človeku sú zväčša najbližší ľudia z rodiny alebo priatelia, ktorých si starostlivo vyberá. Slobodne sa rozhoduje o tom, koľko času s nimi bude tráviť. Spolupracovníkov si nevyberáme. Sú súčasťou pracovných vzťahov.

Pracovný kolektív

- tvoria ľudia, ktorí sa dovtedy nepoznali. Nemusia si byť ani blízki, a napriek tomu denne spolu trávia mnoho hodín. Kolegovia nemusia byť priateľmi, ale je nevyhnutné, aby sa k sebe správali slušne a na pracovisku nevyvolávali konflikty. Ak medzi pracovníkmi vznikne problém (konflikt), je potrebné ho čo najskôr pokojne a nenásilne vyriešiť.

Mnohé podniky a firmy majú oficiálny **etický kódex (súhrn pravidiel)**, ktorý sú zamestnanci povinní dodržiavať

PREČÍTAJTE SI

Najčastejšie pravidlá etického kódexu na pracovisku sa týkajú:

- **ochrany majetku,**
- **správania k zákazníkovi,**
- **riešenia konfliktu medzi zamestnancami,**

- zákazu fajčenia v priestoroch prevádzky,
- dĺžky a dodržiavania pracovnej doby,
- „lojálnosti“ zamestnancov (ich vernosti podniku),
- pracovného oblečenia,
- rešpektovania vzťahu nadriadený a podriadený,
- bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

ZAPAMÄTAJME SI

Človek dokáže podať dobrý pracovný výkon len vtedy, ak má na svoju prácu vytvorené vhodné pracovné podmienky. On sám je však povinný dodržiavať základné pravidlá slušného správania na pracovisku. To, ako sa začleníme do pracovného kolektívu, ukazuje, ako sme schopní existovať v spleti pracovných a spoločenských vzťahov. Prácu si treba vážiť, je zdrojom našej existencie. Ku kolegom v práci sa správame tak, ako chceme, aby sa oni správali k nám. Dodržujeme bezpečnostné a pracovné predpisy. Svojím správaním a konaním ovplyvňujeme kultúru pracovného prostredia. Od každého z nás závisí, či sa na pracovisku budeme cítiť dobre a či do práce budeme chodiť s chuťou a radosťou.

OTÁZKY A ÚLOHY

1. Koho prácu vo svojom okolí obdivujete a prečo?
2. Prečo je potrebné dodržiavať presný začiatok pracovnej doby?
3. Na čo slúži pracovníkom jednotné pracovné oblečenie (rovnošaty, uniforma a pod.)?